

Rundt i Sverige i 79 dage eller Kan man leve i en IF'er i 2½ måned og tale sammen bagefter

af Birgit og Henrik - 2 krumbøjede IF-sejlere - DEN 147 Hønsetyven

Historien starter faktisk for 3 år siden, da vi var på bilferie i Stockholm. En af dagene brugte vi på at tage ud i skærgården med en turboat. Efter denne oplevelse påstod Henrik at en dag ville vi sejle i denne fantastiske skærgård på egen køl. Muligheden for dette kom meget tidligere end vi havde forventet. Vi fik i år mulighed for at holde fri i en samlet periode på 3½ måned. Vinteren gik med lidt grovplanlægning.

Et hav af søkort blev indkøbt, men det er et must med ajourførte søkort. Første gang vi gennemgik søkortene var det temmeligt forvirrende at se alle de små øer, skær og små sten det er afsat i kortene - hvordan skulle vi nogensinde finde rundt i det mylder uden at gå på grund? Samtidig havde vi et ønske om at være meget ude i skærgården, og for at kunne finde de gode steder har vi indkøbt nogle bøger der beskriver en masse gode naturhavne, steder vi aldrig ville vove at komme ind til hvis der ikke var en beskrivelse af dem, de blev også læst flittigt. Vi har aldrig før sejlet i skærgård og brugte derfor en sejler fra vores klub til at blive klogere på dette, han har sejlet skærgård utallige gange. Han opfordrede os samtidig til at sejle tilbage igennem Götakanalen for at undgå for meget modvind på tilbageturen.

Efter et lille møde med ham var vi straks mere trygge ved at skulle sejle i skærgård, der er jo tegnet "farleden" ind i kortene!, så hvis man ellers følger dem, er der allerede lagt ruter, tydeligt markeret med diverse sømærker - og vi kan hilse at sige, at det er der rigtigt mange der gør, på de mest trafikerede strækninger er det nærmest som en hovedvej i myldretiden.

Da foråret kom vidste vi at turen skulle gå til Ålandsøerne og igennem Götakanalen mm. på vejen hjem. Samtidig aftalte vi den klus at såfremt den ene af os ikke ville længere, ville båden blive vendt og turen hjemad ville begynde. Sejladsmålene var ikke ultimative, vi ville opleve og nyde og hvis det betød at vi ikke nåede vores grovmål, ville det også være i orden.

Småting blev også købt til båden, bjergkiler, varmtvandspose, gummibåd og mange andre småting, der skulle gøre livet lettere ombord.

En IF'er er jo ikke imponerende i størrelse og det eneste luksus vi havde var nok vores cockpittelt.

Dette telt udvider størrelsen på en IF'er til nærmest det dobbelte. Der var kun et par dage, dette telt ikke blev sat op.

Denne beskrivelse er ikke en kronologisk gennemgang af turen, men et udsnit af de notater vi gjorde undervejs og sendte hjem. Turen startede i Svanemøllehavnen den 15. juni og sluttede præcist 79 dage senere samme sted. Turen gik via Falsterbo kanalen, langs Sveriges østkyst, via Øland, indsejling i skærgården ved Västervik, op til Stockholm, videre nord på til Ålands øerne, retur mod Mem. Gennemsejling af Sverige via Götakanalen og Trollhättan kanal og fra Göteborg via Læsø og Anholt til Svanemøllen.

Hanö

Vel ankommet til Hanö, hvor der mod forventning næsten ingen gæstesejlere var, besluttede vi at udsætte opdagelse af øen til næste dag. Så vi provianterede lidt i Äffären som den lokale butik meget beskrivende hedder.

Natten skulle vise lidt om at Hanö bugten godt kan vise tænder, og i løbet af natten drejede vinden så den stod direkte ind i havnehullet. Sjældent har vi gynget så meget, og det endda mens vi lå til kajs. Alle bådene ved kajen måtte ud og sætte ekstra fortøjninger, løsne eller stramme fortøjninger, men tilsidst lykkedes det at få nogle ekstra timers søvn. Det hjalp selvfølgelig også noget at vinden drejede lidt væk fra havnehullet.

Næste dag havde vi besluttet at vi skulle kigge nærmere på øen. Det passede fint, da vinden fortsat var ca 15 sek/m. Øen er en rigtig spændende lille sag på ca. 5,5 km i omkreds. Øen har været brugt som flådebase for den engelske flåde under admiral Nelson, så vi var selvfølgelig oppe at se den engelske kirkegård. Hanö fyr det kraftigste fyr i Østersøen og som står totalt 70,5 m over havet. Selve øen er 56 meter høj så udsigten rundt i horisonten var bare kanonflot. Hele dagen vandrede vi rundt på øen, som i struktur og natur ligner Bornholm noget. Samtidig er det befriende at komme til en ø, hvor der ikke findes biler.

Udover turismen er fiskeri nærmest det eneste man kan leve af herovre.

Vejret her i Blekinge har ikke været imponerede og det der ærgrer os mest ved pakningen er at Henrik bestemte at huer og vanter skulle ud til fordel for badetøj. I øjeblikket er temperaturen sjældent over 15 grader og om natten et godt stykke længere nede. Vandtemperaturen tør vi ikke gisne om, vi har endnu ikke haft lyst til at mærke på det.

Vi har besluttet at vi skal se solnedgangen fra toppen af øen. På sin vis tror vi at det bliver vanskeligt, men intet er vel umuligt før det er forsøgt. Det skal lige siges at himlen ikke er blå, men nærmere grå og der med jævne mellemrum kommer lidt nedbør, dog kun i form af regn.

Øland - Borgholm og Byxelkrog

Borgholm er en rigtig turistby, og der ligger jo også både Borgholm borgen samt det svenske kongepars sommerslot Solliden. Vi valgte også her at blive en dag ekstra, da vi godt ville kigge lidt på området og de mest royale af os ville også gerne se slotsparken. Det virkede som om byen Borgholm ejes af en lokal matador Strand. Havnen og de tilhørende hoteller ejes af Strand og der var Strand kultur og i hele byen sås navnet Strand rimeligt tit.

På hotellerne var der daglig udendørs musikarrangementer af forskellig karakter og lødighed. Så dem "nød" vi, mens vi sad på vores 24 fods båd. Det står klart for os at har man en båd under 32 fod er det en lille båd. Men i Borgholm så vi en IF'er som vores egen og de var kommet helt fra Holland. Resten af bådene er af størrelse fra 32 fod - 50 fod.

På Öland er mad specialiteten Kroppkakor. Den mandlige del af besætningen regnede derfor glad med at sådanne skulle vi have til eftermiddags kaffen. Han blev dog hurtigt klogere. Kroppkakor er kartoffelmos lavet som en kugle og inden i midten er der lagt noget røget flæsk med forskellige krydderier. Kuglen er ret bastant i sin struktur. Vi havde dristet os til at købe 4 stykker og de spises med tyttebærmarmelade til. Den første smagte faktisk rimeligt godt, mens den anden virkede som om den voksede i munden på en. Ingen af os ville give os, så de blev faktisk spist. En godt råd må være - køb kun 1 per snude. Efter 2 overnatninger i den mondæne by har vi fået nok og stikker snuden nord på til Byxelkrog.

Torsdag, fredag, lørdag gik i Byxelkrog. Torsdag og fredag gik med regn det meste af dagen, det viste sig senere at vi på disse dage havde fået 160 mm regn og det må siges at være voldsomt. Cockpittet gav visse steder op med at holde vandet ude, og livet i båden var særdeles fugtigt. Nå skidt sådanne ting fortaber sig hurtigt når vejret bliver bedre, blev vi ved med at sige til hinanden. Det skal da ikke lyde som om at vi ikke foretog os noget i Byxelkrog. Torsdag lejede vi cykler, udlejeren så på os som om vi var tossede, men vi insisterede og cyklede os en dejlig 35-40 kilometer tur i regn og gråvej, først ud for at se noget af Ølands klapperstens strandområder - et område hvor dele af det "tynde" fra stranden var vasket væk så stranden bestod af knytæve

store sten, hvori der var en begrænset bevoksning.

Ølands nordligste ende med fyret

Lange Erik blev besøgt, dog var udsigten fra fyret lidt begrænset i det lidt disede vejr. Trolde skoven blev også besøgt og vi fik os en dejlig gåtur rundt i den dejlige skov med de knudrede ege og fyr.

På turen var vi anbefalet at prøvespise Ølands anden specialitet Lufsa, der er en kartoffelmos agtig ret, der var bagt i ovn, med letsaltet flæsk ovenpå. Til dette blev der serveret tyttebærmarmelade og fløde til. Man kan sige meget om svenskerne og deres landskab, men maden er sørme lidt speciel. Alt i alt en kanon dag, hvor vi nærmest kunne vrides, da vi kom tilbage til båden. Fredag havde vi cyklerne om formiddagen og vi brugte tiden til at køre sydpå igennem et kanonflot naturområde. Eftermiddagen blev brugt til at tørre det meste af tøjet igen. Lørdagen var tænkt som rejsedag. Vi skulle meget gerne til fastlandet, da en udvidelse af besætningen ankommer om mandagen. Men lørdag er det bare så taget. Sigten er ikke over 50 meter, derfor må vi blive endnu en dag i Byxelkrog, meget mod vores vilje.

Formålet med besøget at komme ud og se den Blå Jomfru har vi helt opgivet og den oplevelse må vi havde til gode til en anden gang.

Søndag oprinder med klart vejr. Efter morgenmaden mm diser det hele til igen, det er ikke nemt i disse dage. Heldigvis klarer det op så vi kan komme afsted og har en meget flot sejltur hele vejen mod Västervik som er dagens mål.

Selve oplevelsen kuliminerer ved indsejlingen i Västerviks skærgård,

hvor vi bla. sejlede igennem en slugt på små 20 meters bredde og med klippeskrænter af 30 meters højde. Det er spændende at sejle 4-5 meter fra klippeskær, især når det er første gang du rigtig befinder dig i skærgård. Kurser på søkort bruges ikke her, her styres fra bøje til bøje eller fra ø til ø.

I nærheden af Stockholm

Bådrådet har talt - Lørdag blev dømt som overliggertag i Oxelösund. Oxelösund - hvor vi via turistguiden bliver belært om at 75% af indbyggerne har egen båd. De er ikke helt tossede de svenskere. Vi har behov for lidt afslapning og en god gåtur - det er jo ikke meget man bevæger sig på fordækket af en IF'er. Gammel Oxelösund 3 km væk har et lille skærgårdsmuseum, hvor de viser lidt om livet for 100 år tilbage i et skærgårdsmiljø. Faktisk et meget interessant besøg. Selve Oxelösund er stærkt præget af det stålværk der ligger i byens udkant og giver arbejdet til 4200 personer. I selve byen bor 12.000 indbyggere så indflydelsen ses overalt. Et sådant stålværk pynter ikke ligefrem på omgivelserne.

Så vil vi gerne afsted igen. Vi har bestemt at vi skal ligge for anker i en lille vig en 16-17 sømil væk - mellem Oxelösund og Nynäshamn. Det blev en dejlig dag med en temperatur i luften på 25-30 grader, svag til let vind og en vandtemperatur på 22 grader. Der blev badet fra båden da vi nåede vores ankerplads. Eneste problem

med den stigende vandtemperatur er at de øl Henrik opbevarer nede ved kølen nu stiger i temperatur, så helt tilfreds er han ikke. Ankerpladsen var noget af det skønneste vi endnu har set og vi nød meget de naturindtryk som der følger med. De kønne pladser har man selvfølgelig ikke alene, men det gør heller ikke noget at dele noget dejligt sammen med andre.

Om aftenen i bedste sydeuropæisk stil, kom en båd rundt for at sælge jordbær, aviser og is. Det syntes vi godt nok var komisk og lidt overfødtigt, men da vi senere på aftenen talte med vore svenske nabo, fik vi at vide at det er ganske normalt i hele skærgården. Samme svensker brugte iøvrigt meget af aftenen på at give os gode tips til ankerpladser i skærgården ved Stockholm.

Næste dag er turen lagt til Nynäshamn. I dag er der lidt længere mellem øerne og vi nyder at kunne lægge søkortet lidt væk i kortere perioder. Det sidste stykke tid har vinden været meget nordlig, hvilket jo betyder at vi må krydse meget. Denne dag i ret frisk vind og dele af besætningen må sidst på eftermiddagen erkende at selvom man sejler med søsygeplastre kan man godt få lidt ubehag. I dag får vi også turens første havari. Da vi skal passere en snæver passage mellem 2 klipper vil motoren ikke sætte i gear. Derfor må vi krydse igennem en lang passage på 30-40 meters bredde med ekstrem meget trafik - det var spændende. Henrik fik lavet motoren, en sprængstift var gået. Gudskelov for motoren var meget nødvendig, for dagens højdepunkt var en gennemsejling af Dragets kanal.

Dragets kanal er en sprængt kanal ca 100 meter lang og ca 4 meter bred.

Det bedste ved kanalen er, at man ikke kan se fra den ene ende til den anden, og da man ikke kan passere 2 både i kanalen, må man afgive et lydssignal inden man sejler ind, og håbe at dem der skal den modsatte vej respekterer det. Det er nemlig sin sag at bakke en IF'er 50-100 meter med en 4 hk Mariner. Det var bare flot at stryge igennem kanalen med 3-4 knob og sejle helt tæt på kanter/skrænter.

Torsdag blev destinationen Saltsjöbaden, et fint badested med huse fra begyndelsen af 1900-tallet. Det var her de rige fra Stockholm tog ud om sommeren. Det er stadigvæk et eksklusivt sted, hvor folk der er medlem af det svenske KDY (KSSS) promenerer med slips, blazer, shorts og halvlange strømper. Man følte sig lidt udenfor, i sine halvsuskede shorts og fedtet hår, men der er jo plads til os alle.

Fra Saltsjöbaden går der et tog lige ind til Slussen i Stockholms centrum, meget praktisk. Så vi fik sat Mie på bussen - det er altid vemodigt at sige farvel - men det hjælper når man har haft det rart. Vi brugte et par timer inde i Stockholm med at lede efter en søkortforretning i Gamla Stan, vi fandt den, men hvor var det dog varmt at bevæge sig rundt i Stockholm. 31 grader fik vi at vide næste dag. Efter at bussen var kørt hastede vi ud af byen, tilbage til Saltsjöbaden og smed fortøjningen. Nu skulle vi altså ud i den lidt køligere skærgård. 5 sømil senere lå vi i en pragtfuld vig med det lidt prangende navn Napoleonsviken og vi kunne bade fra båden

Næste dag afgang og videre til den næste vig på en anden ø. En stockholmer fortalte os at hvis man besøgte en ø om dagen i skærgården i hele sit liv, ville der forsat være ukendte øer når man døde, en spændende tanke, der selv om den måske ikke passer helt, giver indtryk en af hvor mange øer der er i området. En anden spændende ting ved den Stockholmske skærgård er at en offentlig institution Skærgårdsskiftelse ejer store dele af øerne i skærgården nærmere bestemt 15% af al jord. Det giver fantastiske muligheder for at alle kan opleve denne unikke natur med alle de naturoplevelser det giver. Samtidig giver den svenske allemandsret også mulighed for at bevæge sig på steder, hvor man i Danmark ville være forment adgang. Problemet med ankerpladser er at vi med meget jævne mellemrum behøver en havn for at proviantere og oplade batterier mm. Havnen vi vælger søndag var på øen Grinda og her får vi også tydeligt at se at alt ting skal sejles hertil. Priserne er helt i top ca. 100% højere end i Danmark. Denne søndag aften sidder vi og kigger udover den kønneste aftenhimmel udfor øen Grinda ca 15 sømil nordøst for Stockholm. I dag er der til afveskning lidt skyer på himmelen selvom temperaturen forsat er over 20 grader her ved 22:30 tiden. Vejret har været med os i de sidste 14 dage. Solskin næsten alle dagene. Varmt tenderende til at det var lummert, men en fantastisk ændring fra de første 2-3 uger.

På vej til Åland

Siden sidst har vi sejlet meget omkring i farvandet omkring Stockholm, hvor vi har haft 2 besøg fra Danmark. Omdrejnings punktet har været byen Vaxholm ca 40 kilometer udenfor Stockholm. Vaxholm er en pulserende by når man kommer fra skærgården, men dejligt at være sammen med noget af familien - dejligt med besøg fra Danmark og det gør da heller ikke noget at de har rødvin eller whisky med. Vi var også et lille smut udenfor Vaxholm til en lille havn, hvor vi mødte 4 italienere der lige havde købt en IF'er i Sverige. De skulle altså ikke sejle den hjem. Vi hjalp lidt til med tilrigningen så godt som vi formåede. Herefter sejlede vi hurtigt væk fra Vaxholm mod vores ultimative mål Ålandsøerne. Vi havde 2 stop, et i Dyvik og et i Graddö helt ude ved udsejlingen fra Stockholms skærgård. Generelt er vinden forsat meget imod os og vi må derfor tit sejle med motor. Vi er begge glade i disse dage, da vi det meste af dagen kan sejle med sejl. I disse 2 dage møder vi bare mange af de store færger der går til Mariehamn og Helsinki. Vi skal hilse at sige at de er store i de ofte rimeligt smalle sunde vi passerer. Tirsdag sejler vi ud i Ålands havet. På en måde er det dejligt at slippe for at sidde hele tiden og nærlæse søkort, så vores glimrende selvstyrer for lov at tage over, og styrer sikkert over Ålandshavet mod Mariehamn i en rimelig vind, og vi kan sejle med sejl indtil vi er inde i den Ålandske skærgård hvor vi må sætte motor. Strækningen over vand er ikke imponerende 26 sømil er det bredt hvor vi stikker over.

Åland er et meget specielt område, Åland er et demilitariseret område tilhørende Finland. Åland har nogen af de samme rettigheder som Grønland bla. har de deres eget flag og selvstyre. En anden meget speciel ting er at det officielle sprog i denne øgruppe er svensk og den officielle møntsort er Euro. Der bor 24.000 personer på de 6.500 øer der er i øgruppen, hovedparten af disse personer bor i Mariehamn. Det er en stor omvæltning af komme fra Sverige til Åland. Det første der slår en, er at klipperne er meget mere rødlige. Henrik mener at det må være grundet russernes større indflydelse i dette område, ihvertfald tidligere men Birgit er nu ikke sikker på denne udlægning. Samtidig er klipperne meget mere nøgne end i det østlige Sverige. Faktisk en kæmpe forskel på 50 kilometer. Samtidig er søkortene anderledes og selve navigationen syntes vi er væsentlig sværere end i Sverige.

Vi sejler direkte til Mariehamn og bruger en dag på at udforske byen og omegnen. Vi spiser også en af de specielle egnsretter - Ålands pandekager - der denne gang virkelig ligner og smager som kageværk. Der var ingen kartofler eller flæsk i disse. Herefter sejler vi torsdag til Degerby på Föglö og fredagen sejler vi til en lille klippeø Rødhamn. Vejret er fantastisk - Birgit mener at det er for varmt - men 30 grader med sol fra morgenstunden, det er noget der kan bruges. Vi bader meget ofte fra båden. Vandet siges at være 25 grader.

Efter vores besøg på Ålandsøerne var behovet for naturhavne stort. Vi besluttede at sejle lidt mere østligt i den Stockholmske skærgård og vi fandt også de næste par dage 2 virkelige gode steder. Den ene dag måtte

vi lede lidt omkring, da vinden lå omkring de 10 m/sek fra nord og vi havde derfor behov for et sted med god læ netop fra denne retning. Det blev fundet og vi lå helt stille om natten uden gener fra den langsomt aftagende vind. Når man sejler omkring i skærgården forstår man lidt bedre meningen af det indianske ordsprog vi så på en Ålands turistbrochure men som jo også gælder i Sverige. Vi husker ordsproget som "Man arver ikke jorden efter sine forfædre, man låner den af sine børn". Man forstår kravet om at passe på denne unikke og også meget sårbare natur. Vi skifter bekendskab med Finhamn - også kaldet Paradiset og Nämndö.

Dagsrejserne ligger på en 20-25 sømil og retningen peger sydpå, så vi ganske langsomt, men meget bestemt nærmer os vores næste mål Götakanalen.

Tirsdag d. 5. august anløber vi Utö og opdager et andet - syntes vi - af skærgårdens paradokser.

Den ene dag er man på en ø, hvor der kommer 300-400 personer om måneden i sommertiden, den næste dag er vi som idag på Utö hvor turiststrømmen andrager 300.000 pr år.

Den overvintrende befolkning andrager 200 personer. Øen er dog spændende, idet der siden 1100 er blevet brudt malm på øen og den dybeste malmgrube er 210 meter. På 180 år fra starten af 1700 tallet blev der brudt 2 millioner tons jernmalm på øen, hvilket svarer 1/15 af års produktionen på de nordbotniske værker i dag. Der er også en meget velholdt mølle på øen så den bliver også taget iøjensyn, sammen med den storslåede udsigt der er fra toppen af øen hvor møllen står.

Efter en ekstra dag på øen begiver vi os videre mod øen Öja, som er slutningen mod syd af den Stockholmske skærgård. Vi benytter selvfølgelig turen derned til for 2.gang at sejle gennem Dragets kanal, der bare var en speciel oplevelse også denne gang.

På øen Öja har man via penge fra EU fået forskellige tiltag op at stå, bl.a. er der en privat uddannelse af redningsbåds personale. På denne måde er der på øen kommet lidt mere liv. Når man er sejler og kommer til Öja må man selvfølgelig se Sveriges ældste fyr - Landsort der befinder sig i den modsatte ende af øen . Øen er 4 kilometer lang. Falsterbo fyr er faktisk ældre, men da dette fyr ikke hele tiden har været svensk - vi danskere havde vist nogen interesser derovre engang - fastholder man selvfølgelig af Landsort fyr er det ældste. På gåturen kommer man igennem byen, som faktisk er rigtig idyllisk og er hele turen værd. På turen var vi nær blevet ædt af myg og vi glemte derfor ikke Öja eller Landsort lige med det samme. Klø og krads. Vi har stille og roligt sat vores sejlt tempo lidt op, da vi efter nærlæsning af Götakanal brochuren ser at priserne stiger med ca 50% efter den 19. august. Samtidig med prisstigningen skal man bestille tid og derved sejle i konvoj gennem kanalen. Det har vi ikke lyst til og da vores motor ikke går meget mere end 4,2 knob i marchfart vil det også være lidt belastende da de øvrige både højst sandsynligt kan sejle med 5 knob i fart. Vi snupper dog lige en ny nat i en naturhavn og præsterer her næste morgen at være sejlet fra pladsen kl. 7:20. Det betød også at vi var i havvandet kl 6:45. 20,5 grader var vandet.

Vi styrer mod Oxelsøund som vi tidligere har besøgt, men vi er nødt til at handle nogle sprængstifter til vore motor og det er det eneste sted vi kommer forbi. Forretningen ved vi lukker kl 13:00 her om lørdagen derfor den tidlige afgang.

På vej mod Oxelsøund sker det Henrik har håbet i mange mange år. Han ser en havørn. Den kæmpemæssige fugl sidder i et træ i nærheden af vores sejlroute. En fantastisk fugl og et fantastisk skue, men Henrik er selvfølgelig ikke helt tilfreds, han vil også se den flyve. Det sker dog ikke og vi må sejle videre, mens denne en af fuglenes mastodonter sidder tilbage i træet. Det er mærkeligt at tænke sig at denne kæmpemæssige fugl er en forbløffende dårlig jæger og ofte må nøjes med ådsler, de er jo lidt lettere at nedlægge.

Vi forsætter efter Oxelsøund videre mod Arkösund. Der er sket noget de sidste par dage, De fleste af bådturnisterne er væk. Hvor vi før var glade for at finde en plads i en havn er vi nu glade hvis der er lidt liv i områderne.

Götakanalen

Efter en nat i Arkösund forsætter vi en dejlig medvindssejlad mod Götakanalens start Mem. Hertil når vi søndag eftermiddag, får betalt kanalafgift og bliver sluset op af 1. af i alt 58 sluser

I Götakanalen slår det en den store forskel i lugte. Fra skærgårdens lugt af fyretræsskove til Götakanalens lugt af ko lort, man må da håbe at smagen ikke ændrer sig i samme grad. Årsagen til denne lugtændring er jo at vi nu sejler gennem friseret landbrugsland, hvilket jo også er en charmerende oplevelse.

Tempoet ryger ned igen, sluserne bestemmer tempoet. Mandagen er vi alene i alle sluser, landmændene er begyndt at høste ja vi kan begynde at se afslutningen på denne fantastiske sommer.

Byerne man kommer forbi her i starten af Götakanalen er små, men vi nyder meget det svenskerne kalder årtusindets bygningsværk. Vi stopper 3. dagen i Berg, hvor den kendte slusetrappe med i alt 7 sluser på rad

og række findes. Så der må arbejdes i disse dage. Ventetiden er minimal ved sluserne og broerne vi passerer. Vi sejler på 2 ækvadukter og nyder den anderledes form for sejlads. Vi er selvfølgelig nødt til at sejle for motor i kanalen, men håber at det muligt at sætte sejl når vi skal krydse Vättern i morgen. I Norsholm hvor vi også gjorde natophold er Birgit meget tæt på en flagermus og mens vi sejler i midten af kanalen ser vi flere fiskehejre stå majestætiske i vandkanten.

Vättern

Vi har aftalt med en af sejlervennerne - Kay - at vi skal mødes i Karlsborg fredag aften og vi beslutter at prøve lykken på Vättern, selv om de både der er sejlet ud også er kommet retur, der er bølger derude siger de. Vi prøver alligevel og vi opdager hvordan Vättern kan have en til tider meget speciel overflade. Mens vi sejler derude er det på visse tidspunkter som at sidde på en rodeotyr. Men det er også hyggeligt med det ferske vand der skyller ind over os, så vi kommer ikke til at lide at tørst på turen. Vättern er selv om den kun er Sveriges næststørste sø meget stor og der hvor vi sejler over er der 15 sømil. En anden ting man lægger mærke til er at man kan se langt ned i vandet, hvad vi ikke har været vant til hverken på østkysten eller i Götakanalen. Det siges at sigtddybde i Vättern er 14 meter så vandet er rimeligt klart heroppe. Vi stopper i Karlsborg og nyder nu at vi kun har en opadgående sluse tilbage før vi skal til at sluse ned igen. Vi kommer totalt op i 91,8 meter over havet. Var Vättern en stor sø er Vänern en kæmpe. Sagnet siger at Sjælland er

plovat ud af Sverige der hvor Vänern nu ligger, men mere korrekte fakta om søen er at den har en strandlinje på 2000 km, total areal på 5648 km² og der er 22000 øer og holme i søen. Af andre turistoplysninger kan siges at 700.000 personer får rent drikkevand fra søen og at der i søen ligger mere end 10.000 vrage.

Vi sejler til Mariestad om mandagen og nyder den lidt større by efter Götakanalens oftest små byer. Vejret er stille og rimeligt varmt og vi håber at vi de næste dage kan ligge ude i Vänern skærgård. Sådan går det ikke. Om tirsdagen regner det og vi beslutter os til at blive. Om onsdagen blæser det meget og vi vælger ikke at sejle. Nu er Mariestad ikke voldsomt spændende mere. Torsdag blæser det lidt endnu, men vi sejler ud og skal igennem en meget snæver udsejling. Vinden er stik imod og vi kan simpelthen ikke sejle strøm og vind op. Vi ligger en stund derude og prøver men vi sejler ikke fremad og må derfor vende om. Nu er Mariestad bestemt ikke spændende mere, især ikke da de lover stigende vind fredag og lørdag. Fredag er vinden tiltaget lidt men også drejet en smule så det lykkes os at komme afsted. Vi stryger afsted mod Läckö, hvor der findes en lille havn med et slot til nabo. Hyggelige omgivelser som vi også nyder om lørdagen, da vinden tiltog kraftigt fredag eftermiddag og der blæste en kuling fra vest om natten.

Senere på eftermiddagen ser vi at de bøjer vi syntes lå meget mystisk i havnen også forvirrer andre, En svensker og en tysker går på grund og tyskeren i så mange omgange at han tilsidst lægger sig på ydersiden af molen. Føj hvor han gynger om natten.

Søndag er det afgang og vi lister os igennem Ekens skærgård - et fantastisk område med meget lavt vand rundt omkring. Temperaturen er mellem 15 og 20 grader. Vi taler om at lysten til at ligge ude i skærgården falder proportionalt med temperaturen. Vi ser kun et par enkelte både med snuden op imod klipperne, og vi har også besluttet at vores oversigt over naturhavne i Vänern skal forblive uprøvet.

Vi sejler derfor videre mod Vänersborg som er indgangen til Trollhättans kanal og Göta älv som vi skal følge til Göteborg. Vänersborg kaldes i turistbrochurene Lille Paris, men der var bestemt meget lidt Paris over byen.

Næste dag havde vi tænkt os en kort tur til Trollhättan, hvor vi meget gerne ville se vandfaldene og prøve bjergbanen over Göta älv, men der blev kun lukket vand ud i faldene i weekenden - det skulle ellers være en fantastisk oplevelse med 300.000 liter vand i sekundet - og bjergbanen var her i slutningen af august også kun åben i weekenden. Det er mandag i dag og vi har ikke tænkt at blive til det åbner, så vi nøjes med en tur i byen. At sejle her på Trollhättans kanal og Göta älv er en meget anderledes oplevelse end Göta kanal. Sluserne er ca 7,5 meter høje eller 3 gange så store som i Göta kanalen og meget længere og breddere, men selve slusningen går som en leg, der er næsten ingen turbulens i sluserne. Selve älven er bred og man møder rimelig store coastere. Omgivelserne ved älven er meget forskellige, det ene øjeblik sejler man gennem det flotteste landskab, det næste øjeblik igennem et industriområde eller skrotområde så grimt så

grimt. Henrik har i disse dage slet ikke syn for det kønne han skal kun fotografere de grimme steder - og på visse tidspunkter har han virkelig travlt.

Vi gør et ophold i Lilla Edet, ja der et papirbrug her så toiletpapiret af samme navn kommer jo nok herfra. Her møder vi nogen danskere, som vi så i Götakanalen og de mangler nogen at tale dansk med, så vi sidder og pludrer med dem den ganske nat.

Göteborg og de danske øer

Turen gik herefter til Göteborg. Vi har brugt lidt tid på at fundere over det noget specielle i at sejle på tværs igennem et så stort land som Sverige. På godt og ondt har det også været en stor oplevelse.

Göteborg er ikke helt rigtig, vi befinder os ca. 4 sømil udenfor - i IF-bådens vugge Långedrag.

Men vi er endnu ikke færdig med vores tur og vi benytter en overliggerdag på at kigge på Göteborg, som faktisk er en meget pulserende storby. Göteborg har et

fantatisk sporvognsnet, og Henrik bruger meget tid til at udbrede sig med hvor fantastisk det er med forkørselsret, ingen biler ved sporene, det fungerer nærmest som et tog på visse strækninger, og han har ret - vi suser ret ind i byen på nærmest ingen tid. Da vi skal hjem må Henrik æde ord i sig af flere omgange. En afsporing gør at vi sidder på torvet i næsten 2 timer og venter på sporvognen. Spørg lige Henrik om sporvogne ikke er sagen! Vi når ud på aftenen tilbage til havnen og kan nyde aftenen med at planlægge næste dags tur som skal bringe os tilbage til Danmark.

40 sømil er der til Læsø, så vi starter rimeligt tidligt og vi nød en stille og rolig tur over Kattegat. På vejen over ser vi et kæmpeantal af vandmænd og brandmænd. Vi har begge været på Læsø tidligere og glæder os begge til gensynet med Kattegats største ø udfor Frederikshavn. Vi vælger Østerby havn som ligger nærmest vores rute ned mod Sjælland. Østerby havn kaldes også svenskerhavnen, da der kommer rigtigt mange svenske både fra Varberg og Göteborg. Vi lejer cykler næste dag for at se nærmere på øen. Byen Byrum med det privatejede tårn på 17 meter kigger vi på. Det er samtidig til salg og vi kan erhverve os denne perle som der står i salgsannoncen sammen med et mindre hus/rønne for den nette sum af 1 mio, men så garanterer ejendomsmægleren også at der ikke findes andre i hele Danmark. Vi tror ham og glæder os. Vi ser også Læsø's museumsgård med det fantastiske tangtag, som visse

steder er over en meter tykt, sammensat af tang rullede som pølser. Vi ser også en gammel industri som nu er genstartet nemlig saltsyderiet. Gennem mange år havde man mange saltsyderier på Læsø og det betød at man gennem disse år fældede al skov på Læsø, hvilket til sidst betød at man måtte stoppe udvindingen af salt. Skoven er nu genplantet og det nye saltsyderi på Læsø bruger alene 700 rummeter brænde til at producere deres salt. Læsø salt produceres ud fra saltvand indeholdende ca 15% salt og det udvindes ved en fordampning men temperaturen holdes på 80-85 grader, da saltet ellers bliver bittert. Det skal lige nævnes at Læsø salt ikke er det billigste i verden, den lille pose med 100 g som vi købte kostede 25 kroner.

Vi sejler videre lørdag mod Anholt, det er lange distancer i øjeblikket, ca 50 sømil skal der sejles hvilket svarer til 11 timer. På Anholt er der kun ca 10 både i havnen, i den havn hvor der om sommeren ligger op til 300 både.

Vi har aldrig været på Anholt og glæder os meget til at se ørkenen. Ørkenen er et stednavn og er faktisk en lavhede på den meget sandede jord. Vi vandrede de 7,5 kilometer igennem ørkenen for at nå vores andet mål på Anholt nemlig at se sælkolonien ude ved fyret. Bevæbnet med kikkert nåede vi vores mål og nød at se et fantastisk skue med op mod 200 sæler liggende på tungen og mange legende ude i vandet. Det kan næsten ikke beskrives men bør ses. På Anholt lukkes der også ned. Turistsæsonen er forbi så det er nu man kan nyde stilheden på øen med de 134 faste beboere. Vi syntes også øen er fantastisk men vi vælger at sejle de ca 50 sømil mod Gilleleje, da vejrudsigten lover os god vind. Vejrudsigten passer ikke altid, og det viser sig på denne dag hvor vi krydser det sidste stykke af Kattegat. Tordenbyger rammer os og vi vælger at tage vores sikkerhedslinier på - hvilket var første gang på hele turen. Tempoet sættes kraftigt i vejret og vi kan anløbe Gilleleje efter 11 timer på havet. Hold op hvor er man træt efter sådan en dag og man kravler hurtigt i køjen.

Sidste stræk er fra Gilleleje via Helsingør til København hvor vi sejler i en gedigen modstrøm på 2-3 knob, så vi bruger også mange timer denne dag især da vinden dør helt i Øresund og vi må sejle fra Rungsted med motor.

Vel hjemme i Rødovre kniber det med sove for huset vugger jo ikke helt i takt med vind og bølger, men vi lærer jo nok at værdsætte de faste værdier.

Nu vil vi bruge det næste stykke tid til at få alle de fantastiske indtryk vi har været ude for til at bundfælde, nyde hinanden og så lige tage en sejltur i ny og næ, for tro ikke at vi har fået nok af sejl endnu. Efter denne tur må vi sige at fantasien og drømme ikke altid slår virkeligheden. Oplevelserne er derude, vi skal bare række hånden derud og tage dem - hvilke fantastiske måneder.

Statistik

Turen blev på i alt 1.301 sømil. Af disse sømil blev de 793 sømil sejlet med sejl. Det betyder også at vi sejlede 508 sømil for motor. Vores motor var en Mariner 4 hk og efter vores mening er det en for lille motor til en sådan tur.

Den længste distance vi sejlede på en dag var 49,9 sømil. Den gennemsnitlige sejldag rummede 23,7 sømil sejls og vi lå 1,42 dag i hver havn. Vi besøgte 52 forskellige havne/ankerpladser. Ja statistik er en dejlig ting!